

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

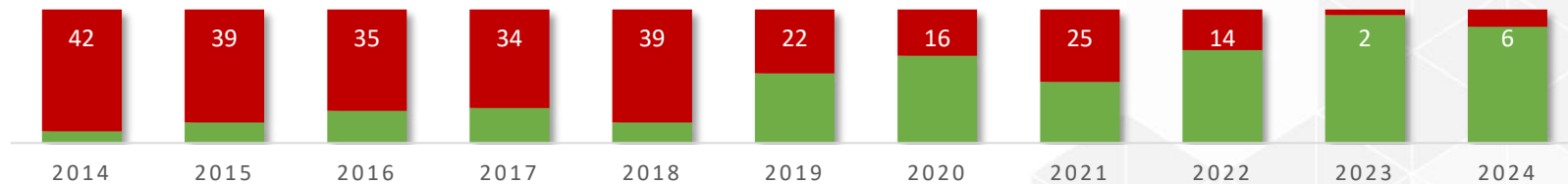
Zmiany wynikające z dyrektywy AAQD i ich wpływ na programy ochrony powietrza

Piotr Łyczko
Ministerstwo Klimatu i Środowiska

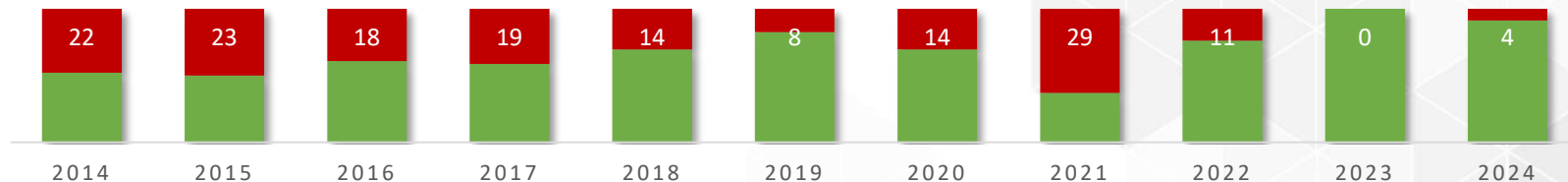
Wisła, 16 października 2025 r.

Poprawa jakości powietrza w Polsce

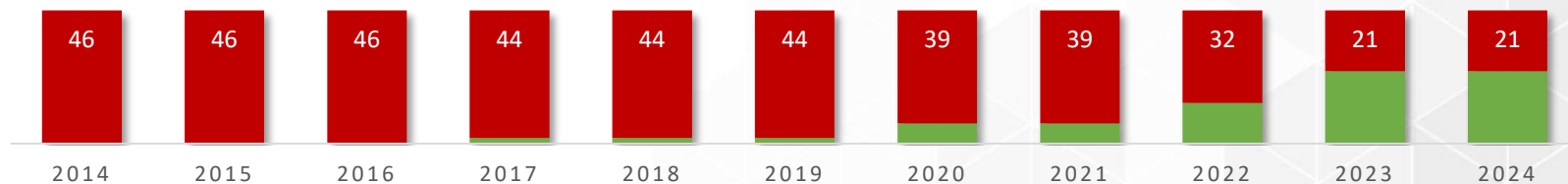
PM10

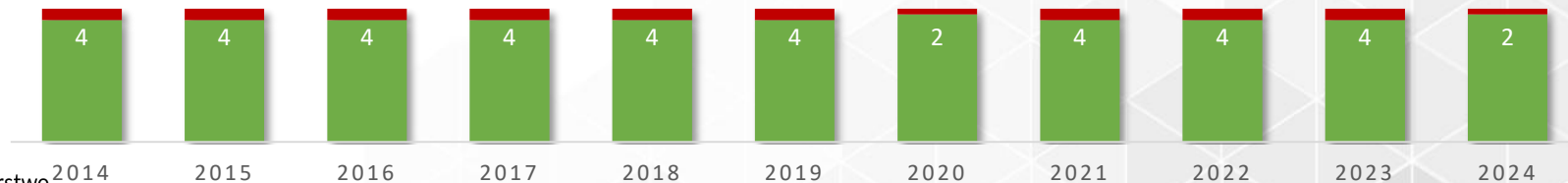
PM2,5

BaP

NO2

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

Liczba stref ochrony powietrza z przekroczeniami poziomów dopuszczalnych zanieczyszczeń

Aktualizacja programów ochrony powietrza 2025-2026

- Zgodnie obecnymi wymaganiami ustawy Poś dla stref, w których ocena za 2024 rok wykazała **przekroczenia poziomów dopuszczalnych lub docelowych** zanieczyszczeń powietrza, konieczne jest przygotowanie nowych programów ochrony powietrza.
- MKiŚ zainicjowało zmianę ustawy Poś, aby umożliwić **uproszczoną aktualizację obecnych programów ochrony powietrza** w terminie do 30 listopada 2026 r. (projekt UC112).
- Projekt zmiany Poś wprowadzi również uprawnienia dla **osób fizycznych, jednostek organizacyjnych i organizacji ekologicznych** do zaskarżania przyjmowanych programów ochrony powietrza i ich aktualizacji.

| Dyrektywa 2024/2881 w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy (AAQD)

- Nowe, **znacznie zaostrzone poziomy dopuszczalne zanieczyszczeń** powietrza oraz wymogi redukcji średniego narażenia do osiągnięcia do 2030 r.
- **Rozszerzenie systemu monitoringu** i oceny jakości powietrza - pomiar nowych zanieczyszczeń, zwiększenie liczby stacji, większe wymagania dla modelowania.
- Nowe **plany działania na rzecz jakości powietrza**, włączenie zainteresowanych stron w opracowanie planów działania i programów ochrony powietrza.
- **Zapewnienie dostępu do wymiaru sprawiedliwości** i rekompensat za szkody dla zdrowia ludzkiego.

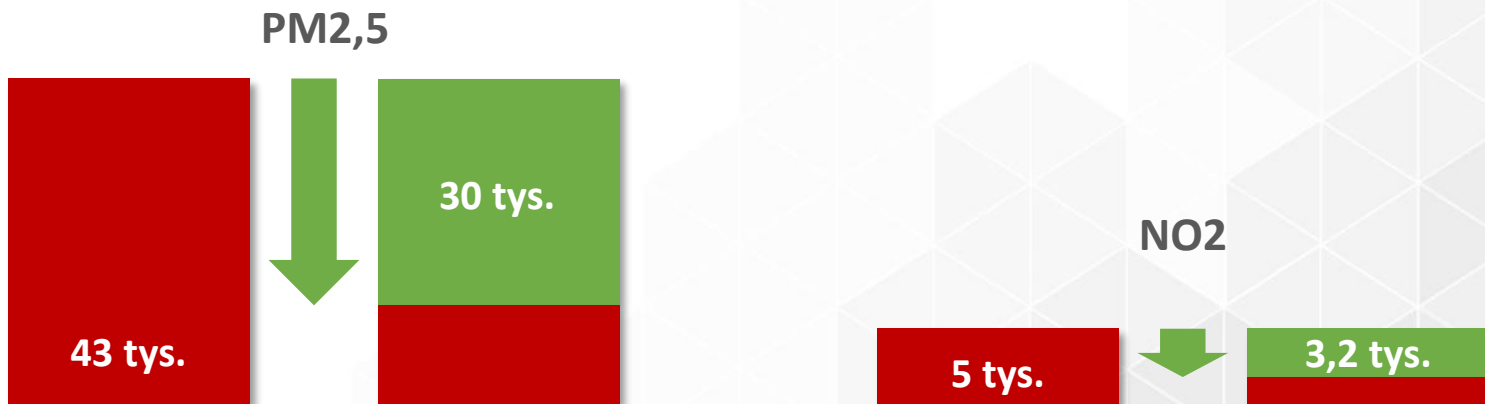
Nowe poziomy dopuszczalne i alarmowe głównych zanieczyszczeń

Zanieczyszczenie	Okres uśredniania	Obecny poziom dopuszczalny	Nowy poziom dopuszczalny od 2030 r.	Obecny poziom alarmowy	Nowy poziom alarmowy od 11 gru 2026 r.
pył PM10	średnia roczna	40 µg/m ³	20 µg/m ³		
	średnia 24-godz. dop. częstość przekroczeń	50 µg/m ³ 36 dni	45 µg/m ³ 18 dni	150 µg/m ³	90 µg/m ³ *
pył PM2,5	średnia roczna	20 µg/m ³	10 µg/m ³		
	średnia 24-godz. dop. częstość przekroczeń	- -	25 µg/m ³ 18 dni	-	50 µg/m ³ *
NO2	średnia roczna	40 µg/m ³	20 µg/m ³		
	średnia 24-godz. dop. częstość przekroczeń	- -	50 µg/m ³ 18 dni		
	średnia 1-godz. dop. częstość przekroczeń	200 µg/m ³ 18 dni	200 µg/m ³ 3 dni	400 µg/m ³	200 µg/m ³ *

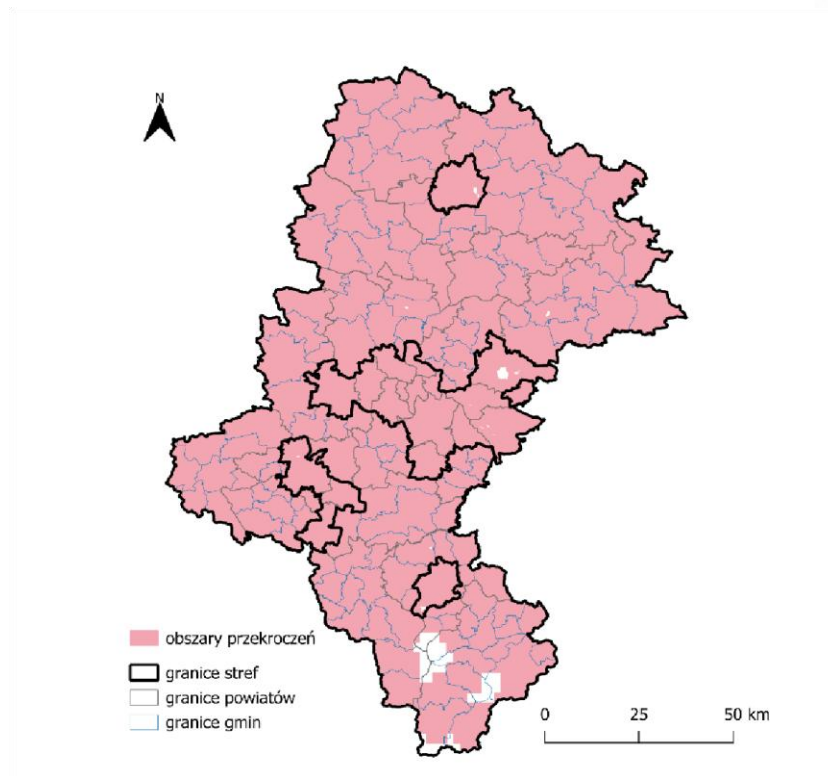

Ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń na zdrowie

- Według analiz Zespołu Roboczego ds. Wpływu Zanieczyszczeń Powietrza na Zdrowie przy Radzie Zdrowia Publicznego, wdrożenie nowej dyrektywy w sprawie jakości powietrza pozwoli na uniknięcie w Polsce:
 - **30 tys.** przedwczesnych zgonów rocznie dzięki redukcji PM_{2,5}
 - **3,2 tys.** przedwczesnych zgonów rocznie dzięki redukcji NO₂

Obszary przekroczeń nowych poziomów dopuszczalnych PM_{2,5} (od 2030 r.)

Obszar przekroczeń w 2024 r. nowego poziomu dopuszczalnego pyłu PM_{2,5}
(śr. roczna 10 µg/m³)

Obszary przekroczeń nowych poziomów dopuszczalnych NO₂ (od 2030 r.)

Kod strefy	Nazwa strefy	Czas uśredniania (parametr)	Liczba mieszkańców obszaru przekroczenia	Główna przyczyna przekroczenia	Gminy, na obszarze których wystąpiło przekroczenie
PL2401	aglomeracja górnośląska	śr. 24-godź.	51 730	Oddziaływanie emisji związanej z ruchem pojazdów na głównej drodze leżącej w pobliżu stacji	Chorzów (m), Dąbrowa Górnicza (m), Gliwice (m), Katowice (m), Mysłowice (m), Siemianowice Śląskie (m), Sosnowiec (m)
PL2401	aglomeracja górnośląska	śr. roczna	501 143	Oddziaływanie emisji związanej z ruchem pojazdów na głównej drodze leżącej w pobliżu stacji	Bytom (m), Chorzów (m), Dąbrowa Górnicza (m), Gliwice (m), Jaworzno (m), Katowice (m), Mysłowice (m), Piekary Śląskie (m), Ruda Śląska (m), Siemianowice Śląskie (m), Sosnowiec (m), Świętochłowice (m), Tychy (m), Zabrze (m)
PL2402	aglomeracja rybnickożyrardowska	śr. roczna	7 254	Oddziaływanie emisji związanej z ruchem pojazdów na głównej drodze leżącej w pobliżu stacji	Jastrzębie-Zdrój (m), Rybnik (m), Żory (m)
PL2403	miasto Bielsko-Biała	śr. roczna	2 535	Oddziaływanie emisji związanej z ruchem pojazdów na głównej drodze leżącej w pobliżu stacji	Bielsko-Biała (m)
PL2404	miasto Częstochowa	śr. roczna	6 847	Oddziaływanie emisji związanej z ruchem pojazdów na głównej drodze leżącej w pobliżu stacji	Częstochowa (m)
PL2405	strefa śląska	śr. roczna	14 400	Oddziaływanie emisji związanej z ruchem pojazdów na głównej drodze leżącej w pobliżu stacji	Będzin (m), Bieruń (m), Bobrowniki (w), Czeladź (m), Gierałtów (w), Imielin (m), Kobiór (w), Łędziny (m), Miasteczko Śląskie (m), Mikołów (m), Mszana (w), Ożarów (w), Pilchowice (w), Radlin (m), Radzionków (m), Świerklany (w), Woźniki (mw), Zbrosławice (w)

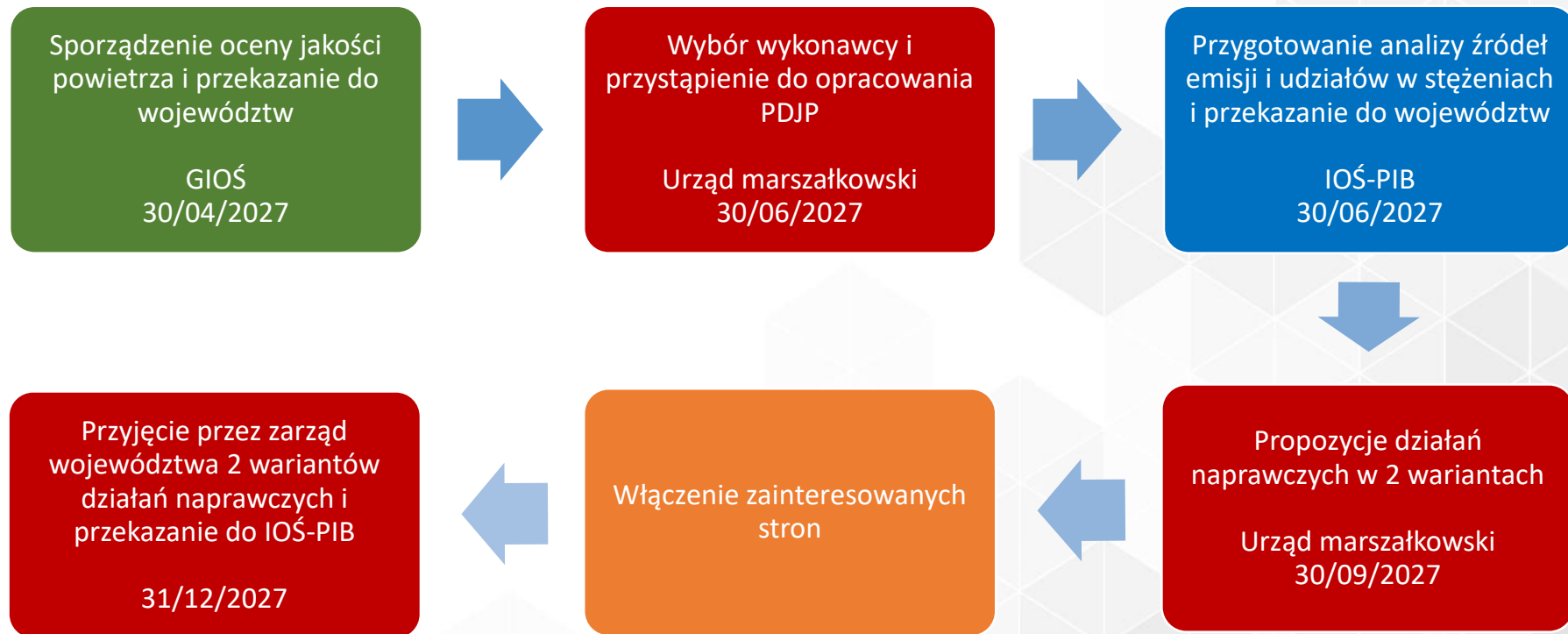

Wymagania dla Planów działania na rzecz jakości powietrza (PDJP)

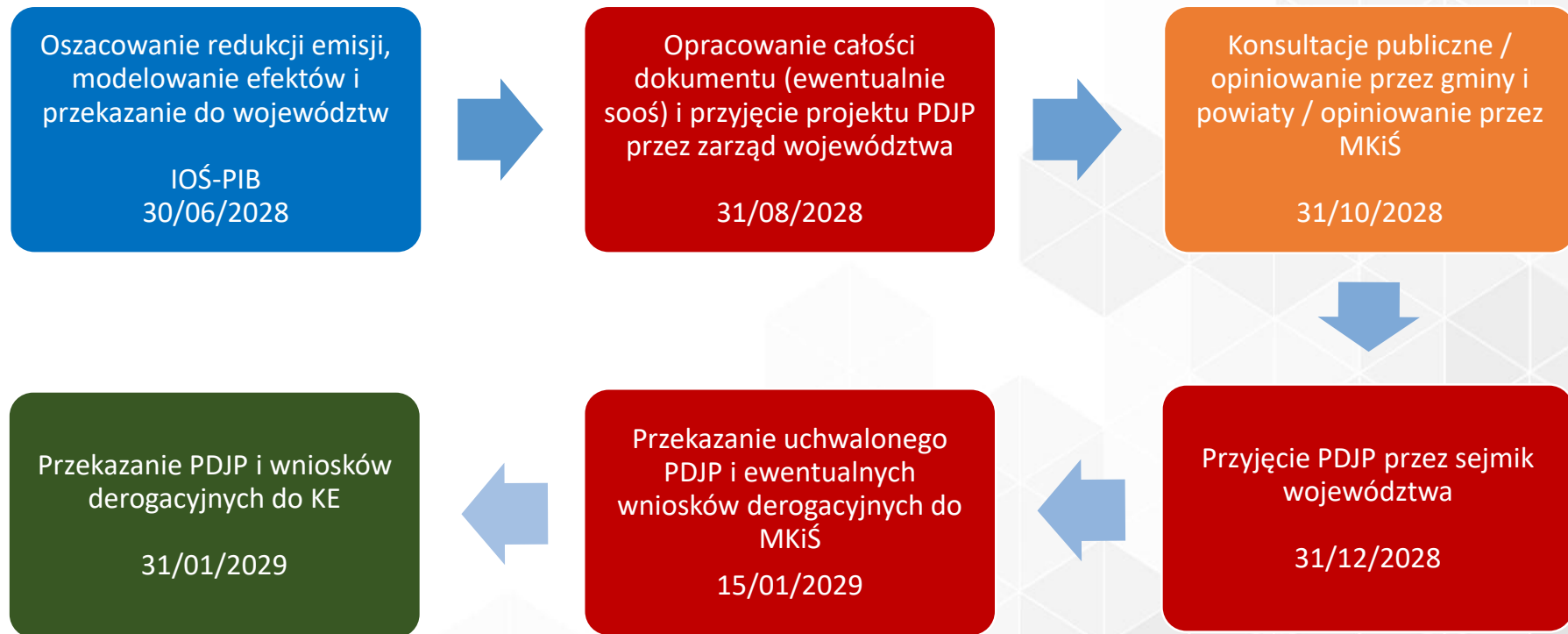
- Podstawą do przygotowania PDJP będą **wyniki oceny jakości powietrza za 2026 r.**
- **PDJP należy przyjąć do 31 grudnia 2028 r.**, a ich celem jest osiągnięcie nowych poziomów dopuszczalnych, które zaczną obowiązywać od 2030 roku.
- PDJP będą stanowić **podstawę do ubiegania się o derogacje** dla stref, w których nie będzie możliwe dotrzymanie nowych poziomów PM₁₀, PM_{2,5}, NO₂, B(a)P lub C₆H₆.
- PDJP/ POP powinny uwzględniać osiągnięcie poziomów dopuszczalnych w ciągu **maksymalnie 4 lat oraz działania o charakterze ciągłym**, aby osiągnąć i utrzymać poziomy dopuszczalne.

Planowana procedura przygotowania PDJP – etap 1

Planowana procedura przygotowania PDJP – etap 2

Planowane wytyczne i narzędzia

- Wytyczne do określania działań naprawczych w ramach programów ochrony powietrza, planów działań krótkoterminowych oraz planów działania na rzecz jakości powietrza – **do końca 2025 r.**,
- Wytyczne do procedury opracowania PDJP, POP i PDK – **do końca 2026 r.**,
- Utworzenie systemu IT do raportowania i sprawozdawczości z POP, PDK i PDJP – **do końca 2027 r.**

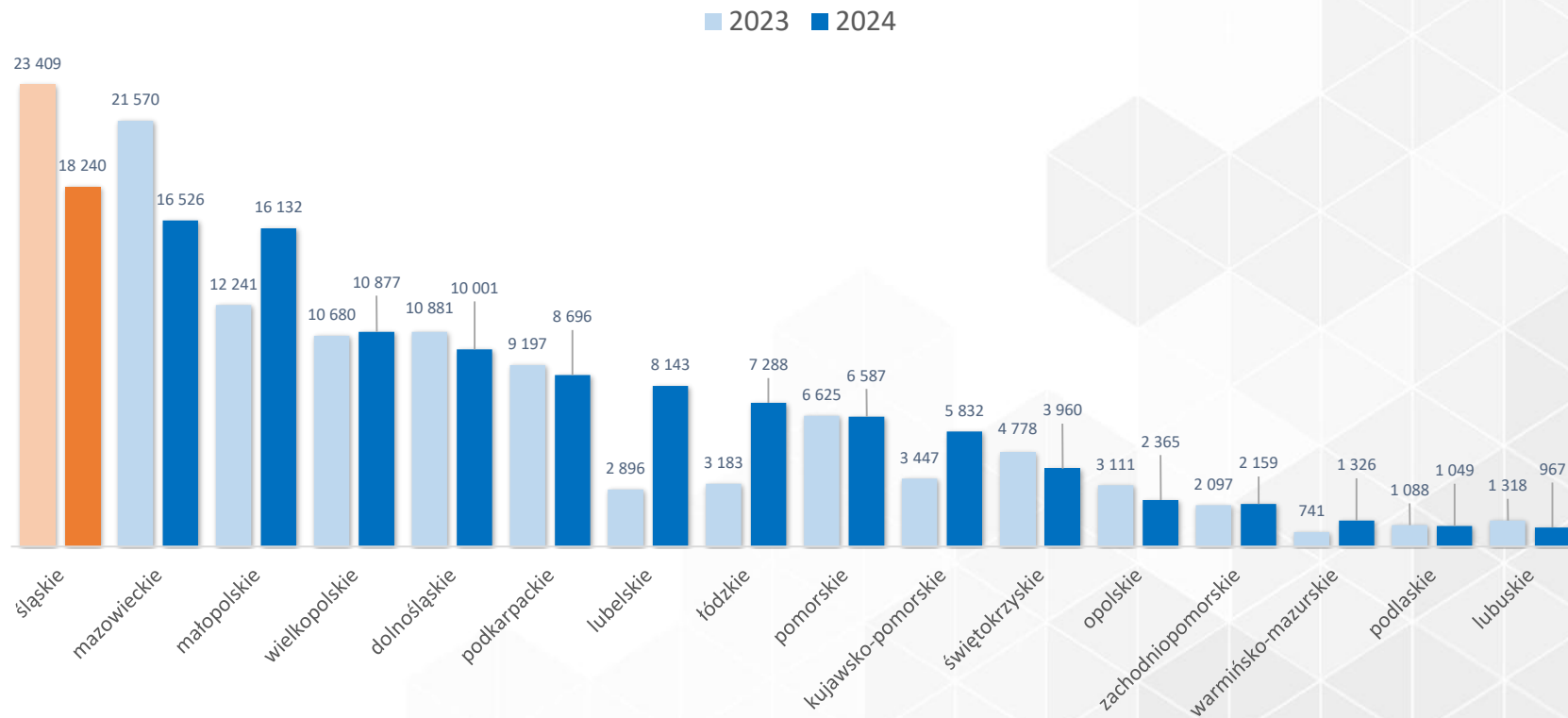

Struktura ogrzewania budynków jednorodzinnych w woj. śląskim

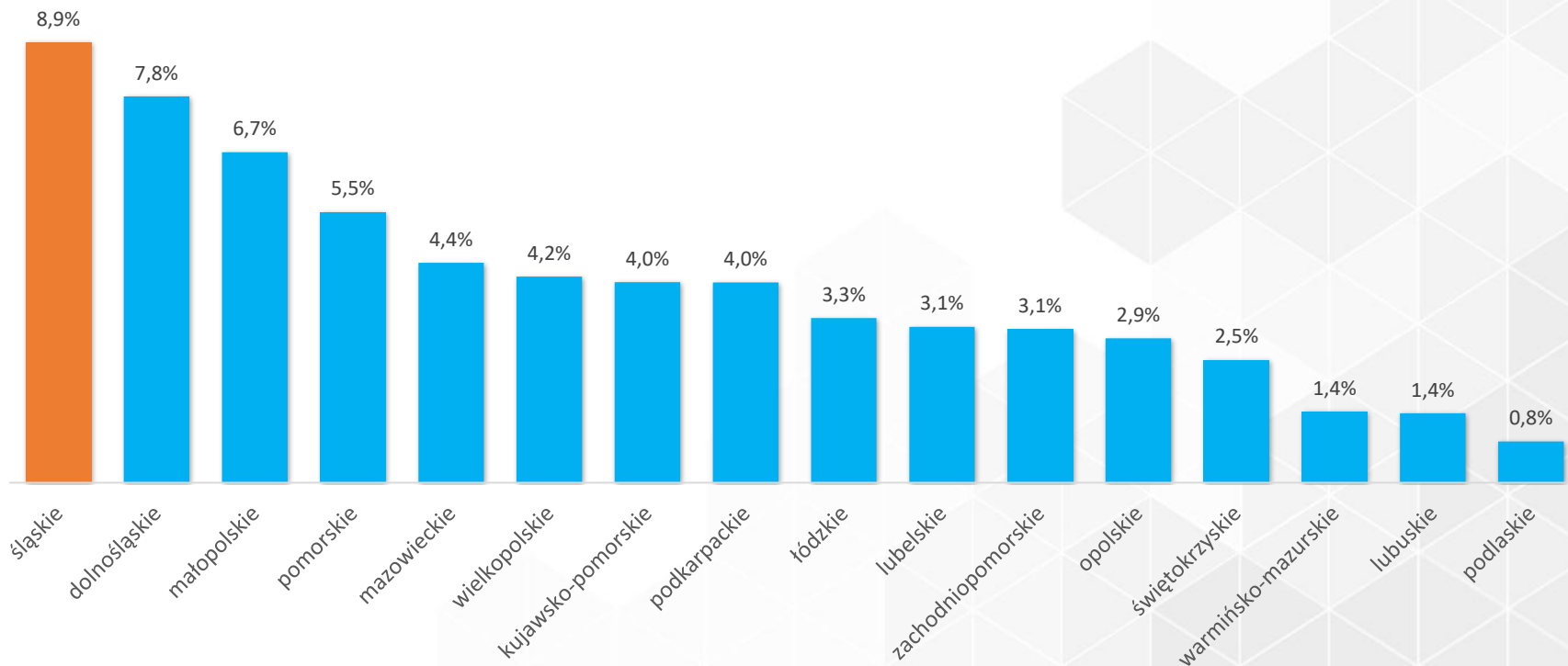
	Liczba budynków	Udział
Wyłącznie źródła c.o. na paliwa stałe	295 359	48,6%
-- kotły klasy 5 lub ekoprojekt	91 484	15,1%
-- kotły poniżej 5 klasy	163 183	26,9%
-- kominki, piece, ogrzewacze	24 707	4,1%
-- mix źródeł na paliwa stałe	15 985	2,6%
Wyłącznie źródła c.o. nisko- i bezemisyjne	206 385	34,0%
Źródła c.o. niskoemisyjne ze źródłami na paliwa stałe	66 345	10,9%
Deklaracje do weryfikacji	39 438	6,5%

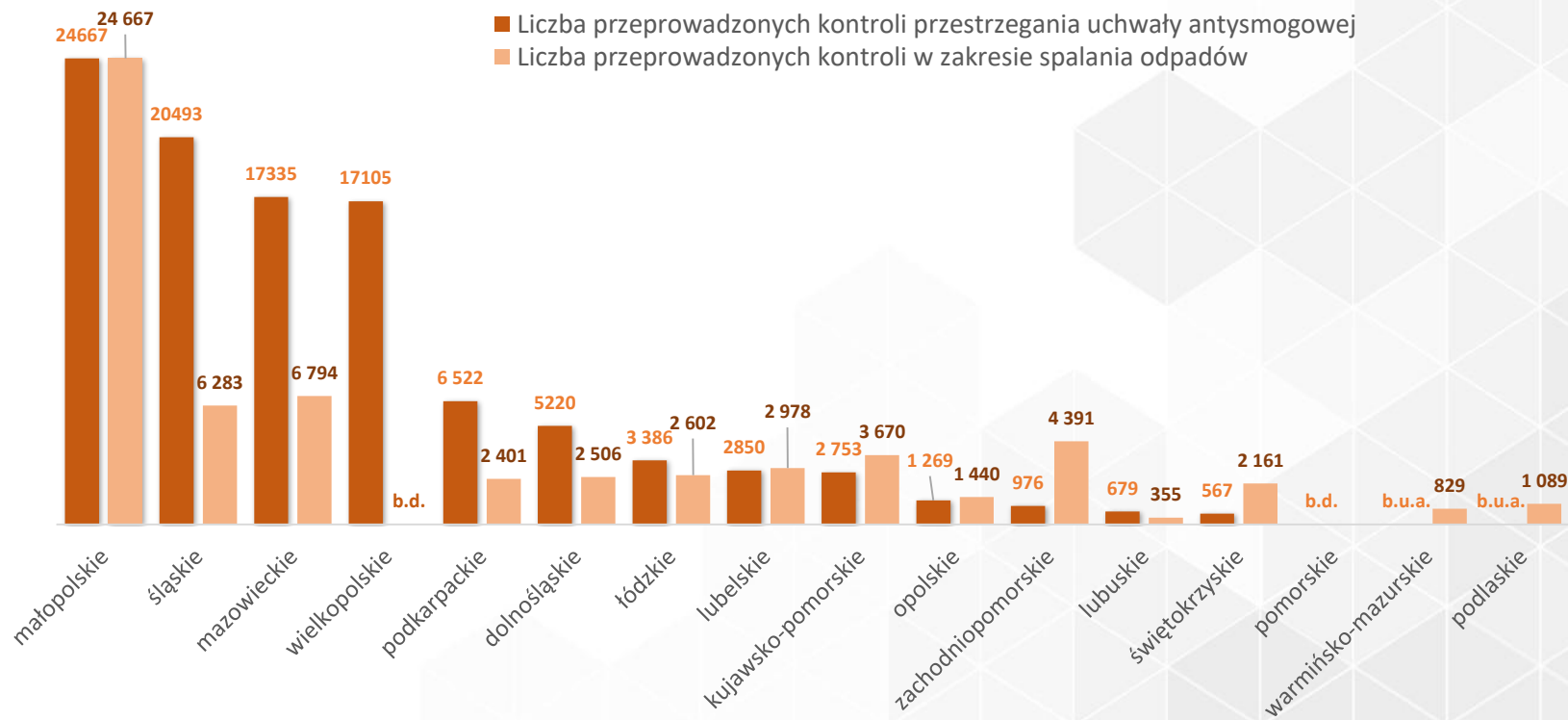
Efekty wymian nieefektywnych źródeł ciepła na paliwa stałe

Tempo wymiany w 2024 roku pozostałych nieefektywnych źródeł ciepła na paliwa stałe

Kontrole przestrzegania uchwał antysmogowych i spalania odpadów

Poradnik prowadzenia kontroli przez gminy

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

Fundusze Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

Wyzwania dla regionów i gmin

- Przygotowanie i wdrożenie nowych, skuteczniejszych **planów działania na rzecz poprawy jakości powietrza**, które pozwolą na osiągnięcie zaostrzonych norm,
- Pomoc i wsparcie dla mieszkańców w **wymianie nieefektywnych źródeł na paliwa stałe** i poprawie efektywności energetycznej budynku,
- Pełne wdrożenie i egzekwowanie **wymagań uchwał antysmogowych**,
- Zwiększenie działań na rzecz **ograniczenia emisji z transportu drogowego**,
- Prowadzenie **działań informacyjnych i edukacyjnych** o potrzebie poprawy jakości powietrza.

